

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗГІДНО З МСФЗ за 2020 рік

Примітка 1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Основні відомості про кредитну спілку

Кредитна спілка «Самопоміч» (далі - кредитна спілка) створена відповідно до Закону України «Про кредитні спілки». Під час виконання своїх функцій керується законодавчими актами України та нормативно-правовими актами Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (надалі - Нацкомфінпослуг) та Національного банку України (надалі - Національний банк).

Кредитна спілка «Самопоміч» - заснована і діє на підставі рішення установчих зборів її засновників від 1998 року.

Членами Кредитної спілки є особи, які проживають на території Тернопільської області.

Державна реєстрація Кредитної спілки здійснена Заліщицькою районною державною адміністрацією Тернопільської області 29.07.1998р. № запису 1 649 105 0003 000067 (Свідоцтво серія А00 № 330907).

Кредитна спілка є фінансовою установою, виключним видом діяльності якої є надання фінансових послуг, передбачених Законом України «Про кредитні спілки».

Реєстрація фінансової установи здійснена Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України 08.04.2004р. № ріш. 289 (реєстраційний № 14100121), про що видане Свідоцтво серії КС № 75.

Кредитна спілка «Самопоміч» - це неприбуткова організація, заснована фізичними особами на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки.

Діяльність кредитної спілки ґрунтується на таких основних принципах:

- добровільності вступу та свободи виходу з кредитної спілки;
- рівноправності членів кредитної спілки;
- самоврядування;
- гласності.

Кредитна спілка в 2020 році діяла на підставі Статуту в редакції, затвердженої загальними зборами членів Кредитної спілки (Протокол №22 від 09.03.2019р.) та зареєстрованого Державним реєстратором в установленому порядку.

Діяльність, яка не передбачена Статутом, кредитною спілкою не здійснювалась.

Кредитна спілка здійснює діяльність, яка потребує отримання ліцензій відповідно до вимог чинного законодавства. В 2020 році Кредитна спілка користувалася такими ліцензіями:

- діяльність кредитної спілки на залучення фінансових активів із зобов'язаннями щодо наступного їх повернення (розпорядження Нацкомфінпослуг №162 від 26.01.2017р). Термін дія безстрокова.
- діяльність кредитної спілки на надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту (розпорядження Нацкомфінпослуг №163 від 26.01.2017р). Термін дія безстрокова.

Місцезнаходження, за яким знаходиться та здійснює діяльність виконавчий орган кредитної спілки, є адреса: 46008, Тернопільська область, місто Тернопіль, вулиця Медова, будинок 20,22.

Кредитна спілка має 5 відокремлених структурних підрозділів.

Органами управління кредитної спілки є загальні збори (вищий орган управління), спостережна рада, ревізійна комісія, кредитний комітет, правління. Виконавчим органом є правління кредитної спілки, яке здійснює управління поточною діяльністю кредитної спілки. Правління вирішує всі питання діяльності кредитної спілки, крім тих, що належать до компетенції загальних зборів, спостережної ради та кредитного комітету. Правління кредитної спілки очолює голова правління. Нагляд за діяльністю правління здійснює спостережна рада кредитної спілки, члени якої обираються загальними зборами членів кредитної спілки у відповідності до чинного законодавства.

Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року (включаючи порівняльні дані) затверджена до випуску рішенням спостережної ради (протокол №1 від 09.01.2021 р.)

Примітка 2. Економічне середовище, в умовах якого кредитна спілка здійснює свою діяльність

Діяльність кредитних спілок в Україні відбувається в умовах політичних та економічних змін, в умовах фінансової нестабільності, змін законодавства та в умовах спалаху та поширення пандемії COVID-19.

Коронакриза співпала із запровадженням нових нормативів діяльності кредитних спілок, із зміною звітності до регулятора ринку фінансових послуг та із зміною регулятора.

З 1 липня 2020 року відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг» від 12.09.2019 р. регулятором небанківського фінансового ринку, в т.ч. кредитних спілок став Національний банк.

Для підвищення ефективності нагляду Національний банк розпочав впровадження ризик-орієнтованого підходу з урахуванням суспільної значимості установ (пропорційний підхід). Як зазначено у Білій книзі щодо регулювання небанківського фінансового сектору для кредитних спілок Національний банк запровадить нову модель регулювання та нагляду, яка передбачатиме розширення можливостей для кредитних спілок надавати нові види послуг, удосконалені вимоги до ліцензування і корпоративного управління, ризик-орієнтований пруденційний нагляд і нагляд за ринковою поведінкою, комплексний аналіз платоспроможності, систему завчасного попередження ризиків, і виведення кредитних спілок з ринку. Для цих цілей Національний банк оновлює нормативно-правову базу з регулювання діяльності небанківських фінансових установ.

Передача функцій державного регулятора може мати різні наслідки для кредитних спілок. Керівництво кредитної спілки стежить за розвитком подій в поточній ситуації та вживає усі необхідні заходи, в разі необхідності, для мінімізації негативного впливу, наскільки це можливо.

Крім зазначеного, спалах коронавірусної інфекції COVID-19 та суворі обмеження, спрямовані на стримування її поширення, уже суттєво вплинули і продовжують впливати на економіку України, а невизначеність щодо сценарію розгортання подій і строків подолання пандемії надзвичайно ускладнює прогнозування майбутнього. Ці події створили безпрецедентний для багатьох компаній, в т.ч. кредитних спілок, рівень невизначеності та ризику. Ця ситуація може мати вплив як на безперервність діяльності кредитних спілок, так і на різні аспекти їх фінансового звітування.

Серед небанківських фінансових установ кредитні спілки виявились найвразливішими до карантинних обмежень. У березні 2020 року кредитні спілки було віднесено до установ, офісам яких на певний період було заборонено приймати клієнтів. На законодавчому рівні було запроваджено обмеження щодо нарахування штрафів та пені за прострочення повернення кредитів. Це, у свою чергу, призвело до зниження та погіршення якості кредитного портфеля, оскільки традиційно кредити кредитних спілок забезпечуються лише поруками. Погіршення якості активів кредитних спілок через неповернення кредитів позичальниками призвело до збитків.

Враховуючи те, що у зв'язку із заходами, що вживаються для стримування поширення вірусу існує велика кількість невідомих факторів, в т.ч. зростання безробіття, обмеження, а в окремих випадках, й зупинення діяльності бізнесу, - керівництву кредитної спілки складно висловити точність у своїх прогнозах. Однак, керівництво кредитної спілки вважає, що прямий вплив від зазначених подій може позначитись на зміні справедливої вартості фінансових активів через їх знецінення. Через обставини, пов'язані з пандемією, існує вірогідність того, що позичальники кредитної спілки можуть зазнати фінансових труднощів та будуть неспроможні обслуговувати кредитну заборгованість за визначеними у договорах графіками, наслідком чого може бути потенційне збільшення очікуваних кредитних збитків. Керівництво кредитної спілки усвідомлює, що значного росту кредитування, на який він очікував цього року, ймовірно, не відбудеться і це як, непрямий вплив, може обмежити потенціал подальшого нарощування доходів. Водночас, зазначені події вже змусили кредитну спілку розпочати перегляд своїх внутрішніх процесів, шукати нові можливості для нарощування операційної ефективності.

Зазначені чинники можуть мати різноспрямований вплив на результати діяльності й фінансовий стан кредитної спілки. Однак міра такого впливу наразі не може бути достовірно визначеною. Керівництво кредитної спілки ретельно стежить за поточним станом розвитку подій і вживає необхідних заходів для послаблення впливу негативних чинників.

Представлена фінансова звітність відображає оцінку керівництва щодо можливого впливу умов здійснення поточної діяльності на операції та фінансовий стан кредитної спілки. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятися від оцінок керівництва кредитної спілки.

Примітка 3. Основи подання фінансової звітності

На виконання вимог ст.12-1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», фінансова звітність кредитної спілки станом на 31.12.2020 р., була складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - МСФЗ) та тлумачення до них, затверджених Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку уключаючи всі раніше прийняті діючі МСФЗ, які опубліковані на офіційному сайті Міністерства фінансів України.

Враховуючи достатній рівень капіталу кредитної спілки та її фінансовий стан, керівництво кредитної спілки вважає обґрунтованим в зазначених умовах складання цієї фінансової звітності на основі припущення, що кредитна спілка є організацією, здатною продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Національною валютою України є гривня. Гривня є також валютою обліку кредитної спілки і валютою подання цієї фінансової звітності. Усі фінансові дані подані у гривнях, округлених до тисяч.

Примітка 4. Принципи облікових політик

Фінансова звітність була підготовлена на основі облікових політик та облікових оцінок, чинних станом на 31 грудня 2020 року, як описано нижче. Вони використовувались в усіх періодах, що представлені у фінансовій звітності.

Огляд стандартів, поправок та інтерпретацій МСФЗ, які випущені але ще не є чинними, і тих які не були прийняті раніше кредитною спілкою представлено у примітці 5.

Основами оцінки, що застосовувалися під час складання фінансової звітності, є історична собівартість, за винятком статей, зазначених в основних положеннях облікової політики, що наведені нижче, коли використовуються такі види оцінки, як амортизована собівартість або справедлива вартість.

1. Фінансові інструменти. Основні методи оцінок

Визнання, первісна оцінка та припинення визнання

Кредитна спілка визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли вона стає стороною договірних домовленостей щодо цього інструмента.

Операції з фінансовими інструментами визнаються в звіті про фінансовий стан на дату розрахунку, тобто на дату його надання (отримання) і первісно оцінюються за справедливою вартістю, скоригованою на витрати на проведення операції, за винятком тих, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, які первісно оцінюються за справедливою вартістю.

Справедливою вартістю фінансового інструменту під час первісного визнання є ціна операції (тобто вартість наданих або отриманих коштів) скоригована на витрати на проведення операції, за винятком тих, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, які первісно оцінюються за справедливою вартістю.

Витрати на проведення операції - це додаткові витрати, на придбання, випуск або вибуття фінансового активу чи зобов'язання і які не були б отримані (сплачені), якби операція не відбулася. Витрати на проведення операції, наприклад, включають виплати та комісійні, сплачені за надання (отримання) фінансового інструменту, витрати

на реєстрацію та оцінку заставного майна, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності і т.ін.

Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими інструментами, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Прибуток або збиток при первісному визнанні виникає лише тоді, коли є різниця між справедливою вартістю та ціною операції (угоди), підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або метод оцінки, який у якості базових даних використовує лише дані з відкритих ринків.

За відсутності активного ринку основою для визначення поточної справедливої вартості є дані про останні договори, здійснені між непов'язаними сторонами. Суми, що отримані під час проведення примусових операцій (вимушений розпродаж майна в рахунок погашення боргів, під час ліквідації тощо), не є справедливою вартістю.

Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, щодо яких немає інформації про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі методики оцінки, як дисконтування грошових потоків та аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування.

Якщо вплив дисконтування майбутніх грошових потоків, що очікується отримати від таких фінансових інструментів, є несуттєвим справедлива вартість визначається в сумі собівартість операції при визнанні фінансового інструменту.

Застосування методик оцінки може потребувати припущень, що не підкріплені ринковими даними. У цій фінансовій звітності інформація розкривається в тих випадках, за яких заміна такого припущення можливим альтернативним варіантом може призвести до суттєвої зміни сум прибутку, доходів, витрат, загальної суми активів чи зобов'язань.

Подальша оцінка фінансових активів та фінансових зобов'язань описана нижче.

Кредитна спілка припиняє визнання фінансових активів, коли:

- активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або
- Кредитна спілка припинила здійснювати контроль над активом.

Кредитна спілка може припинити визнавати (списати з балансу) фінансове зобов'язання тільки після його погашення, тобто коли зобов'язання буде виплачено, анульовано або припинено з закінченням терміну його дії, або при звільненні позичальника від зобов'язань кредитором або за законом.

Подальша оцінка фінансових активів

В залежності від моделі, використовуваної кредитною спілкою для управління фінансовими активами, та від характеристик фінансового активу, пов'язаних з передбаченими договором потоками грошових коштів, фінансовий актив оцінюється :

- за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка (отримання в зазначені терміни потоків грошових коштів, які є виключно платежами основного боргу та відсотків на непогашену суму основного боргу); або
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків; і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів на непогашену частину основної суми.

Всі інші фінансові активи класифікуються як оцінювані за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основної суми боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей у звіті про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента.

Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі гонорари та комісійні виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Класифікація фінансових активів після первісного визнання не змінюється, так як властиві обмеження щодо господарської діяльності кредитної спілки не дозволяють змінювати свою бізнес-модель з управління фінансовими активами. Класифікація фінансових зобов'язань після первісного визнання не підлягає зміні.

Знецінення фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредитна спілка здійснює оцінку знецінення у відповідності до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» для активних операцій, облік яких ведеться за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. У відповідності з загальним підходом в залежності від міри погіршення кредитної якості з моменту початкового визнання кредитна спілка відносить фінансові інструменти до одної з наступних стадій оцінки знецінення:

- Стадія 1. Умови договору виконуються (для договорів без прострочення або до 30 днів прострочення). Відсутнє значне зростання кредитного ризику. Застосовується колективне резервування для кредитів без історії кредитних проблем (тобто якщо ніколи не було простроченості ≥ 30 днів), яке має 1-річний період спостереження очікуваних кредитних збитків.

- Стадія 2. Умови договору виконуються не повністю. Відбувається значне зростання кредитного ризику. Застосовується колективне резервування за типом кредиту для кредитів із заборгованістю (для договорів з порушенням платіжних зобов'язань ≥ 31 днів, але < 60 днів). Оцінюються очікувані кредитні збитки протягом всього строку дії кредиту.

- Стадія 3. Умови договору не виконуються. Об'єктивне свідчення знецінення (дефолту). Застосовується індивідуальний аналіз кредитів. Стадія 3 призначена для кредитів, по яких заборгованість зберігається протягом значного періоду часу (для договорів з порушенням платіжних зобов'язань > 90 днів). Оцінюються очікувані кредитні збитки протягом всього строку дії кредиту.

Основними критеріями істотного збільшення кредитного ризику для кредитної спілки може бути порушення платіжних зобов'язань більш ніж на 30 днів, погіршення фінансового стану позичальника та інше.

Основними ознаками знецінення для кредитної спілки може бути порушення платіжних зобов'язань більш ніж на 90 днів, реструктуризація, яка здійснюється з погіршенням фінансового стану і несе прямі фінансові втрати, тощо.

Позиції, що зазнають кредитного ризику, піддаються постійному моніторингу, що може призвести до перенесення позиції на інший рівень кредитного ризику.

Кредитна спілка згідно з вимогами МСФЗ формує резерв у зв'язку зі знеціненням (зменшенням корисності) активів, складовою якого є РЗПВ, з метою покриття втрат від неповернення кредитів унаслідок реалізації кредитного ризику.

Резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок (далі - РЗПВ) - резерв, що формується кредитною спілкою з метою покриття очікуваних збитків кредитної спілки від неповернення кредитів, включаючи прострочені зобов'язання за нарахованими, але несплаченими процентами. РЗПВ є складовою резерву під збитки для очікуваних кредитних збитків і належить до резерву за активами.

Розмір, у якому формується РЗПВ, залежить від розміру кредитного ризику за договорами кредиту.

Кредитна спілка формує РЗПВ за кожним договором кредиту окремо та обліковує зазначену інформацію в обліковій та реєструючій системі кредитної спілки.

Договір кредиту вважається простроченим, якщо членом кредитної спілки на дату визначення простроченості повністю або частково не виконано зобов'язань у строки та обсягах, встановлених умовами договору кредиту, щодо повернення тіла кредиту та/або сплати процентів за кредитом.

Для розрахунку РЗПВ будь-який договір кредиту відноситься до певного рівня прострочення за такими ознаками:

не прострочений - якщо прострочення на дату визначення простроченості немає;

під наглядом - якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від 1 до 30 днів включно;

перший рівень - якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від 31 до 60 днів включно;

другий рівень - якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від 61 до 90 днів включно;

третій рівень - якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від до 180 днів включно;

четвертий рівень - якщо прострочення на дату визначення простроченості становить понад 180 днів.

Кількість днів прострочення за простроченим договором кредиту рахується в календарних днях на дату визначення простроченості, починаючи з наступного дня після відповідної календарної дати, визначеної договором кредиту як граничний строк сплати відповідної простроченої частини тіла кредиту та/або процентів. Якщо останній день строку припадає на вихідний, святковий або інший неробочий день, що визначений відповідно до закону, днем закінчення строку є перший за ним робочий день.

Особливості визначення рівня простроченості за кредитом:

- якщо член кредитної спілки достроково повернув повністю або частково кредит, кредитна спілка має визначати рівень простроченості кредиту з урахуванням зробленого відповідного коригування зобов'язань члена кредитної спілки у бік їх зменшення та з урахуванням нового графіка платежів, якщо такий оформлявся;

- якщо кількість календарних днів прострочення за різними зобов'язаннями в межах одного договору кредиту відрізняється, приймається більший за значенням строк;

- кредитна спілка визначає єдину категорію рівня простроченості договору кредиту за кількома договорами кредиту щодо одного члена кредитної спілки, використовуючи найвищу;

- кредитна спілка визначає рівень простроченості договору кредиту відповідно до умов договору кредиту на момент його укладання, крім випадків зміни строку дії договору кредиту для кредитної лінії за умови відсутності прострочених зобов'язань за договором кредиту для кредитної лінії;

- якщо прострочену заборгованість за кредитним договором було повністю погашено, кредитна спілка має право переглянути рівень простроченості за таким договором на нижчий рівень. Рівень простроченості не

знижується після погашення простроченої заборгованості, якщо прострочену заборгованість погашено неповністю;

- кредитна спілка може на підставі рішення спостережної ради (або правління у разі делегування йому таких повноважень) класифікувати договір кредиту за більш високою категорією, ніж це визначено вище, якщо внаслідок оцінки (аналізу) договору кредиту відповідно до вимог МСФЗ, включаючи ситуацію з вартістю застави, фінансового стану боржника, витрат на компенсацію боргових зобов'язань (у тому числі судові витрати тощо), або інших умов, які могли б призвести до збільшення кредитного ризику, прогнозується більше збитків, ніж передбачено рівнем простроченості договору кредиту згідно з класифікацією, наведеною вище;

- кредитна спілка може не формувати РЗПВ за договором кредиту, якщо розмір простроченої заборгованості за договором кредиту не перевищує 250 грн.

Розмір необхідного РЗПВ кредитна спілка визначає як суму РЗПВ, сформованих за кожним договором кредиту окремо.

РЗПВ за конкретним договором кредиту визначається за такою формулою:

$RZPV = (K + P) \times I \times 3$, де

K - залишок зобов'язань за тілом кредиту; P - залишок зобов'язань за нарахованими, але несплаченими процентами;

I - ймовірність дефолту члена кредитної спілки;

З - коефіцієнт покриття боргу заставою.

Розмір показника I відображає ймовірність припинення виконання членом кредитної спілки своїх зобов'язань за договором кредиту. Кредитна спілка визначає розмір показника I самостійно відповідно до Положення. Установлені кредитною спілкою значення показника I не можуть бути меншими, ніж такі значення залежно від визначеного кредитною спілкою рівня простроченості договору кредиту:

непрострочені: $I = 0,15$ відсотка;

під наглядом: $I = 1$ відсоток;

перший рівень: $I = 20$ відсотків;

другий рівень: $I = 50$ відсотків;

третій рівень: $I = 70$ відсотків;

четвертий рівень: $I = 100$ відсотків.

Кредитна спілка визначає розмір показника З на підставі виду застави та рівня покриття зобов'язань заставою відповідно до Положення № 1840. Установлені кредитною спілкою значення показника З не можуть бути менше ніж значення коефіцієнта покриття боргу заставою (З), передбачені в додатку до Положення №1840. Якщо предметом застави є майно, яке не визначене в додатку до Положення №1840, рівень покриття зобов'язань заставою становить менше ніж 20 відсотків, або заставу не оформлено належним чином відповідно до законодавства, або прострочення за договором кредиту становить понад 365 днів - показник З дорівнює 1.

Розрахункова сума РЗПВ порівнюється з розміром фактично сформованого РЗПВ і відповідно до виявленого відхилення здійснюється збільшення або зменшення фактичного розміру РЗПВ.

Перерахунок РЗПВ здійснюється кредитною спілкою щомісяця станом на останній день місяця.

2. Фінансові активи кредитної спілки

Фінансові активи кредитної спілки залежно від наміру їх придбання класифікуються таким чином:

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти, кошти на банківських рахунках кредитної спілки та короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції з первісним строком розміщення до 30 днів, які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів і які характеризуються незначним ризиком зміни вартості. Суми, що стосуються коштів, використання яких обмежено, виключаються з грошових коштів та їх еквівалентів.

Грошові еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

Депозити в інших фінансових установах. Це заборгованість фінансових установ зі строком погашення понад 30 днів від дати виникнення, які не обтяжені будь-якими договірними зобов'язаннями.

Депозити в інших фінансових установах визнаються, коли кредитна спілка розміщує кошти в установах без наміру подальшої торгівлі ними. Ці кошти підлягають поверненню на фіксовану дату або дату, яка може бути визначена і обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредити, надані іншим кредитним спілкам, яким кредитна спілка надає кошти з метою отримання договірних грошових потоків, які виключно є платежами щодо погашення основної суми боргу та процентів. Ці підлягають поверненню на фіксовану дату або дату, яка може бути визначена. Ці кредити обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредити, надані членам кредитної спілки. Кредити та заборгованість членів спілки обліковуються, коли Кредитна спілка надає грошові кошти з метою створення дебіторської заборгованості члена спілки, яка має бути погашена на встановлену чи визначену дату; при цьому кредитна спілка не має наміру здійснювати торгові операції з цією дебіторською заборгованістю. Кредити та заборгованість членів спілки обліковуються за амортизованою вартістю.

Для визначення якості кредитного портфелю спілка застосовує класифікацію позичальників по групах ризиків, яка базується на оцінці їх платоспроможності та заставного майна. В основу класифікації за групами ризику покладені такі принципи:

- 1 - кредит без будь-яких очевидних ризиків. Віднесення кредиту до 1 групи відбувається, у випадку,

якщо незалежно від забезпечення кредиту, платоспроможність позичальника є бездоганною; економічний стан настільки стабільний, що він спроможний погашати кредит (проценти, основна сума) за рахунок отриманих поточних доходів.

Віднести кредит до 1 групи можна також у випадку, якщо економічний стан позичальника частково є сумнівним (ймовірність виникнення ризику), разом з тим, кредит є повністю забезпеченим та може бути погашений в повному обсязі за рахунок заставного майна.

- 2 - кредит з підвищеним латентним ризиком. Графік платежів (можливо з затримками платежів) - поки виконується. Можливість погашати кредит (проценти, погашення основної суми) за рахунок отриманих поточних доходів знаходиться під загрозою. Кредит слабо забезпечений та може бути тільки частково погашений (залишок процентів та основної суми) за рахунок заставного майна.

- 3 - кредит з високим ступенем ризику неповернення або вже неповернений. Віднесення кредиту до 3 групи відбувається, у випадку, якщо внаслідок поганого фінансового стану позичальника та відсутності застави чи недостатнього забезпечення очікується фактична втрата кредиту. Графік платежів не виконується або виконується лише частково або ж з великими затримками.

Інша дебіторська заборгованість визнається в разі виникнення права на отримання платежу згідно з договором або іншого юридичного права.

Якщо у кредитній спілці існує об'єктивне свідчення того, що дебіторська заборгованість не буде відшкодована, кредитна спілка створює відповідний резерв на знецінення та зменшує чисту балансову вартість дебіторської заборгованості до вартості їх відшкодування.

Ні аванси одержані, ні аванси видані, ні передплачені податки, збори та обов'язкові платежі не є фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями. Ці суми визнаються за первісно отриманими (сплаченими) сумами.

Інші фінансові інвестиції, що обліковуються за справедливою вартістю - це інвестиції до капіталів інших установ (пайові внески в об'єднану кредитну спілку), які не є асоційованими або дочірніми. За відсутності інформації для визначення справедливої вартості цих фінансових активів, собівартість є найкращою оцінкою справедливої вартості.

3.Фінансові зобов'язання кредитної спілки

Відповідно до МСФЗ 9, кредитна спілка класифікує всі фінансові зобов'язання як такі, що у подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю. Метод ефективного відсотка не застосовується за фінансовими зобов'язаннями, за якими неможливо достовірно і однозначно визначити грошові потоки, а саме: внески (вклади) на депозитні рахунки до запитання, строкові внески (вклади) на депозитні рахунки з можливістю до вкладання або з капіталізацією процентів, а також визнані фінансові зобов'язання відповідно до п.18 МСБО 32 «Фінансові інструменти. За відсутності суми первісного дисконту амортизована собівартість розраховується як залишок основної суми та нарахованих, але не виплачених процентів на дату звітності.

Фінансові зобов'язання кредитної спілки в основному складаються з:

- внесків (вкладів) на депозитні рахунки членів спілки;
- кредитів, отриманих від об'єднаної кредитної спілки;
- коштів, залучених від інших кредитних спілок або інших фінансових установ.

Така заборгованість обліковується з моменту надання кредитній спілці грошових коштів або інших активів.

Початкове визнання залучених коштів відбувається за їх вартістю, яка є справедливою вартістю отриманих коштів, за вирахуванням будь-яких понесених витрат на проведення операцій.

Після первісного визнання залучені кошти нададі відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективного ставки відсотка. Доходи та витрати відображаються у звіті про сукупний дохід, коли визнання зобов'язань припиняється, а також у процесі амортизації.

За відсутності витрат на проведення операцій балансова вартість (амортизована собівартість) розраховується як залишок основної суми та нарахованих, але не виплачених процентів на дату звітності.

Крім цього до інших фінансових зобов'язань кредитної спілки за МСФЗ відносяться зворотні внески членів кредитної спілки в пайовий та інший додатковий капітал.

Згідно чинного законодавства та статуту зворотні внески членів кредитної спілки підлягають викупу на вимогу за сумою їх випуску. При первісному визнанні кредитна спілка оцінює ці фінансові зобов'язання за справедливою вартістю. Оскільки ці частки підлягають викупу на вимогу, кредитна спілка визначає справедливую вартість таких фінансових зобов'язань, в сумі яка є не меншою, ніж сума, що підлягає сплаті за вимогою. Відповідно, кредитна спілка класифікує максимальну суму до сплати за вимогою як фінансові зобов'язання згідно з положеннями про викуп.

4.Основні засоби та нематеріальні активи

Первісна вартість придбаних основних засобів та нематеріальних активів складається з витрат на придбання та введення їх в експлуатацію.

Кредитна спілка визнає матеріальний об'єкт основним засобом, якщо він утримується з метою використання їх у процесі своєї діяльності, надання послуг, або для здійснення адміністративних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року.

Після визнання активом об'єкту основних засобів чи нематеріальних активів кредитна спілка застосовує оцінку за моделлю собівартості, згідно якої він об'єкт обліковується за його собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності.

Витрати на поліпшення об'єктів основних засобів, що призводять до збільшення первісно очікуваних вигід від їх використання, збільшують первісну вартість цих об'єктів. Витрати на незначний ремонт й технічне обслуговування відносяться на витрати в міру їх здійснення. Вартість заміни значних компонентів основних засобів капіталізується, а залишкова вартість заміненої частини (компонента) відноситься на витрати в звіті про сукупний дохід звітного періоду.

Витрати, пов'язані з нематеріальними активами (наприклад, його обслуговування), відносяться на видатки по мірі їх здійснення.

У разі знецінення основних засобів їх вартість зменшується до вартості очікуваного відшкодування або справедливої вартості за мінусом витрат на реалізацію залежно від того, яка з цих двох величин є вищою. Зменшення балансової вартості відноситься на фінансові результати. Витрати на знецінення активу, визнані в попередніх періодах, сторнуються, якщо відбулася зміна оцінок, застосованих для визначення очікуваного відшкодування, або справедливої вартості за мінусом витрат на реалізацію.

Результат від реалізації основних засобів, який розраховується як різниця між сумою отриманих коштів і балансовою вартістю активів, визнається у складі фінансових результатів у звіті про сукупний дохід.

Незавершене будівництво в обліку відображається за первісною вартістю. Після завершення будівництва активи включаються до класу будівель і споруд за первісною вартістю. Незавершене будівництво не амортизується до того часу, доки актив не буде готовий до використання.

Амортизація

Амортизація основних засобів та нематеріальних активів розраховується прямолінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку корисного використання активу. Амортизація активу починається, коли він стає придатним для використання, тобто коли він доставлений до місця розташування та приведений у стан, у якому він придатний до експлуатації. Амортизація активу припиняється на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікується як утримуваний для продажу (або включається до ліквідаційної групи, яка класифікується як утримувана для продажу) згідно з МСФЗ, або на дату, з якої припиняють визнання активу. Амортизація не припиняється, коли актив не використовується або він вибуває з активного використання, доки актив не буде амортизований повністю.

Строки експлуатації основних засобів:

- машини та обладнання 5 років
- інструменти, прилади та інвентар 4–12 років

Ліквідаційна вартість активу – це оціночна сума, яку кредитна спілка отримала б в поточний час від продажу цього активу, за мінусом оцінених витрат на продаж, якби стан та строк експлуатації активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку корисного використання. Ліквідаційна вартість активу дорівнює нулю, якщо кредитна спілка має намір використовувати актив до кінця фізичного строку його експлуатації.

До нематеріальних активів в кредитній спілці переважно відносяться ліцензійне програмне забезпечення, спеціалізоване програмне забезпечення та ліцензії на здійснення діяльності (за наявності). На термін корисної служби нематеріального активу в основному впливають правові чинники, які можуть обмежувати період контролю кредитною спілкою доступу до економічних вигід від використання активу. Строки експлуатації нематеріальних активів Кредитної спілки складають 3-10 років.

5. Активи призначені для продажу

Кредитна спілка класифікує необоротні активи (або групу вибуття) як призначені для продажу, якщо їх балансова вартість буде відшкодовуватись, в основному, шляхом продажу, а не в ході їх використання. Для цього необоротні активи (або група вибуття) мають бути доступні для негайного продажу в їх теперішньому стані на тих умовах, які є звичайними при продажу таких активів (групи вибуття), при цьому їх продаж має характеризуватись високим ступенем ймовірності.

Кредитна спілка оцінює активи (групу вибуття), класифіковані як призначені для продажу, за меншою з двох оцінок: балансовою вартістю або справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. В разі настання подій або зміни обставин, що вказують на можливе зменшення корисності активів (або групи вибуття), кредитна спілка відображає збиток від зменшення корисності при первісному, а також наступному списанні їх вартості до справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж.

6. Операційна оренда

Коли Кредитна спілка виступає в ролі орендаря в рамках договору оренди, за яким всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, в основному не передаються орендодавцем Кредитній спілці, загальна сума орендних платежів відноситься на витрати із використанням методу рівномірного списання протягом строку оренди.

Всі орендні операції проводяться згідно з МСФЗ 16. Підставою для визнання операцій оренди в обліку орендаря й орендодавця є договір оренди чи суборенди відповідного майна.

Керуючись § 9 МСФЗ 16, договір є орендою або містить оренду, якщо він передає право контролювати використання ідентифікованого активу протягом певного періоду в обмін на компенсацію. Параграфами Б9 – Б31 Додатка Б встановлено керівництво для визначення контракту як договору оренди чи договору, що містить оренду.

Уклавши договір оренди або договір, що містить її компоненти, орендар за загальним правилом повинен ураховувати кожен компонент оренди в договорі як оренду окремо від неорендних компонентів (див. §§ 12, 15, Б32 — Б33 МСФЗ 16).

Для орендаря передбачено можливість не застосовувати вимоги §§ 22–49 МСФЗ 16 щодо визнання, оцінки й подання інформації до:

- короткострокової оренди (у нашому розумінні — зі строком 12 місяців або менше);
- оренди, за якою базовий актив є малоцінним — як описано в §§ Б3 – Б8 (див. §§ 5–8 МСФЗ 16).

Рішення про звільнення, яке стосується короткострокової оренди, застосовують за класами базових активів. При цьому рішення про застосування звільнення щодо активів із низькою вартістю можна ухвалювати за кожним договором оренди окремо. Під *класом базових активів* мають на увазі групу базових активів, аналогічних за своєю природою та порядком використання в діяльності суб'єкта господарювання (§ 8 МСФЗ 16).

У разі ухвалення рішення про застосування будь-якого з двох згаданих звільнень орендар визнає орендні платежі за нормами § 6 МСФЗ 16 — як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди або на іншій систематичній основі. Орендар застосовує іншу систематичну основу, якщо така основа точніше відображає модель отримання вигоди орендарем.

7. Податок на прибуток.

Податки на прибуток відображаються у фінансовій звітності відповідно до законодавства, яке вступило в дію або має бути введено в дію станом на кінець звітного періоду.

Кредитна спілка станом на 31.12.2020 р. є платником податку на прибуток.

Поточний податок - це сума, яку, як очікується, необхідно буде сплатити або відшкодувати у податкових органів щодо оподатковуваного прибутку чи збитків поточного та попередніх періодів. Якщо фінансова звітність затверджується до подачі відповідних податкових декларацій, оподатковуваний прибуток або податковий збиток визначаються розрахунковим шляхом. Інші податки, крім податку на прибуток, відображені у складі адміністративних та інших операційних витрат.

8. Забезпечення за зобов'язаннями та платежами.

Забезпечення за зобов'язаннями та платежами - це нефінансові зобов'язання, сума й термін яких не визначені. Вони нараховуються, коли кредитна спілка має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, що виникло внаслідок минулих подій, та існує ймовірність, що для погашення такого зобов'язання знадобиться відтік ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім ступенем точності.

Забезпечення переглядається на кінець кожного звітного періоду та коригується для відображення поточної найкращої оцінки. Якщо вже немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде потрібним для погашення зобов'язання, забезпечення сторнується. Забезпечення використовується лише для тих видатків, для яких воно було створено з самого початку. Лише видатки, пов'язані з забезпеченням, під які воно було створено, згортаються з ним. Якщо кредитна спілка має обтяжливий контракт, існуюче зобов'язання за цим контрактом вона визнає та оцінює як забезпечення. Витрати на реструктуризацію можуть бути визнані забезпеченням тільки якщо реструктуризація розпочата в звітному періоді та ці витрати відповідають всім трьом умовам визнання забезпечення.

9. Виплати працівникам та відповідні відрахування

Зарплата, премії, внески до фондів соціального страхування, щорічні відпускні та лікарняні, нараховуються у тому періоді, в якому відповідні послуги надаються працівниками кредитної спілки.

Кредитна спілка визнає короткострокові виплати працівникам як витрати та як зобов'язання після вирахування будь-якої вже сплаченої суми. Кредитна спілка визнає очікувану вартість короткострокових виплат працівникам за відсутність як забезпечення відпусток - під час надання працівниками послуг, які збільшують їхні права на майбутні виплати відпустки.

Кредитна спілка не має додаткових схем пенсійного забезпечення, крім участі в державній пенсійній системі України, що передбачає розрахунок і сплату поточних внесків роботодавця як відсотка від поточних загальних виплат працівникам. Ці витрати відображаються у звітному періоді, до якого відноситься відповідна заробітна плата.

10. Визнання доходів та витрат

Процентні доходи та витрати визнаються в звіті про сукупний дохід для всіх боргових інструментів (крім тих, що обліковуються за справедливою вартістю) за принципом нарахування з використанням методу ефективної процентної ставки. За цим методом сплачені або отримані учасниками договору комісії, що є невід'ємною частиною розрахунку ефективної процентної ставки, витрати на проведення відповідної операції, а також премії та дисконти визнаються протягом періоду дії фінансового інструменту і включаються до процентних доходів або витрат.

Якщо виникають сумніви щодо можливості погашення кредитів або інших боргових інструментів, їх вартість зменшується до поточної вартості очікуваних грошових потоків, після чого процентний дохід обліковується на основі ефективної процентної ставки по даному інструменту, що використовувалась для оцінки збитку від знецінення.

Усі інші доходи і витрати визнаються за принципом нарахування в тому періоді в якому вони здійснені отримані (понесені).

11. Капітал кредитної спілки

Класифікація фінансових інструментів в якості капіталу здійснюється кредитною спілкою при дотриманні таких умов:

- параграф 16A(a) МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання» зазначає, що інструмент визнається складовим капіталу, якщо він надає право власникові на частку в чистих активах при ліквідації кредитної спілки. Між тим, у відповідності до національного законодавства, у разі ліквідації кредитної спілки залишок коштів резервного капіталу та додаткового капіталу (незворотні внески) після розрахунків із членами спілки та іншими кредиторами зараховується до Державного бюджету України. Інші активи передаються одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зараховуються до бюджету. Тобто, члени кредитної спілки не мають право при її ліквідації на отримання пропорційної частки чистих активів кредитної спілки (чистими активами суб'єкта господарювання є ті активи, які залишаються після вирахування всіх інших вимог на його активи відповідно до параграфу 16A(a) МСБО 32);
- параграф 16A(r) МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання» зазначає, що інструмент визнається складовим капіталу, якщо окрім зобов'язання викупу інструменту, він більше не містить інших

фінансових зобов'язань. Між тим, у відповідності до національного законодавства членство у кредитній спілці дає право члену спілки одержувати від кредитної спілки кредити та користуватися іншими послугами, які надаються членам кредитної спілки відповідно до її статуту;

- фінансовий інструмент може бути погашений лише за рішенням кредитної спілки;
- стосовно фінансового інструменту діють законодавчі обмеження, що дозволяють кредитній спілці відмовити в його погашенні.

Зворотні внески членів кредитної спілки в пайовий та інший додатковий капітал, які повертаються члену в порядку, передбаченому статутом кредитної спілки, але не пізніше ніж через один місяць після прийняття загальними зборами або спостережною радою кредитної спілки відповідного рішення визнаються у представлений фінансовий звітності фінансовими зобов'язаннями.

Відсотки, пов'язані з цими фінансовими інструментами відповідно до параграфів 35 МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання» та 11 тлумачення КТМФЗ 2 «Частки учасників кооперативних суб'єктів господарювання та подібні інструменти» є витратами незалежно від того, яку юридичну форму мають сплачені суми (дивіденди, відсотки чи щось інше).

Відповідно до статуту кредитної спілки:

Резервний капітал призначений для відшкодування можливих збитків кредитної спілки, які не можуть бути покритими за рахунок надходжень поточного року, забезпечення платоспроможності кредитної спілки та захисту заощаджень її членів.

Рішення про використання капіталу на покриття збитків кредитної спілки приймається спостережною радою кредитної спілки в порядку, визначеному законодавством та рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

Додатковий капітал кредитної спілки формується за рахунок цільових внесків членів кредитної спілки, благодійних внесків фізичних та юридичних осіб, безоплатно отриманого майна і необоротних засобів. Рішенням загальних зборів може бути встановлена обов'язковість унесення всіма членами кредитної спілки з визначеною періодичністю певної суми цільового внеску членів кредитної спілки в додатковий капітал. У разі ліквідації спілки залишок додаткового капіталу зараховується до Державного бюджету України.

Відповідно до положення про фінансове управління кредитної спілки додатковий капітал може бути використаний на покриття збитків. Також положенням про фінансове управління та Порядком розподілу доходів та покриття збитків встановлена черговість використання капіталу на покриття збитків.

Статутом кредитної спілки визначений порядок розподілу доходу:

Нерозподілений дохід, що залишається у розпорядженні кредитної спілки за підсумками фінансового року розподіляється за рішенням загальних зборів. При цьому в першу чергу відбувається необхідне поповнення капіталу та резервів.

Розподіл доходів кредитної спілки протягом року відбувається в порядку, визначеному рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

Кредитна спілка контролює виконання нормативів відповідно до вимог Розпорядження Нацкомфінпослуг №1840 «Положення про обов'язкові фінансові нормативи та вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок».

12. Умовні активи та зобов'язання

Під умовними активами кредитна спілка розуміє можливий актив (якого ще фактично немає), який залежить від минулих подій та від того, чи відбудеться або не відбудеться ще подія (події) в майбутньому та яка не залежить від кредитної спілки.

Умовні активи не визнаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких активів надається, коли надходження пов'язаних з ними економічних вигод є ймовірним.

Під умовними зобов'язаннями кредитна спілка розуміє можливе зобов'язання (якого ще фактично немає), яке залежить від минулих подій та від того, чи відбудеться або не відбудеться ще подія (події) в майбутньому та яка не залежить від кредитної спілки.

Також це може бути існуюче зобов'язання (юридичне або конструктивне), яке не може бути розкрито в звітності, оскільки невідомо, чи буде в майбутньому вибуття ресурсів, або неможливо оцінити суму.

Умовні зобов'язання не відображаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких зобов'язань надається, за винятком випадків, коли відтік ресурсів для виконання таких зобов'язань є малоймовірним.

Щодо умовних зобов'язань кредитна спілка розкриває для кожного класу умовного зобов'язання на кінець звітного періоду стислу інформацію про сутність умовного зобов'язання і, якщо можливо, наближену оцінку його фінансового впливу, інформацію про невизначеності щодо суми або часу будь-якого вибуття та можливість будь-якої компенсації. У надзвичайно рідкісних випадках можна очікувати, що розкриття деякої або всієї інформації завдасть серйозної шкоди позиціям кредитної спілки в суперечці з іншими сторонами щодо предмету забезпечення, умовного зобов'язання чи умовного активу. В таких випадках кредитна спілка не розкриває інформацію, але розкриває загальний характер суперечки, а також той факт, що інформація не була розкрита і причини цього.

13. Пов'язані сторони

Кредитна спілка під час своєї діяльності може здійснювати операції з пов'язаними сторонами.

Одним з основних принципів діяльності кредитної спілки Законом України «Про кредитні спілки» визначено рівноправність її членів. Вищим органом управління кредитної спілки є загальні збори її членів. Усі члени кредитної спілки (в т.ч. члени органів управління) мають рівні права, в тому числі у разі голосування на загальних зборах, незалежно від розміру пайового та інших внесків, а також при отриманні фінансових послуг.

Враховуючи зазначене, пов'язаними особами для отримання фінансових послуг кредитна спілка визначає за Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» пов'язана особа - керівник фінансової установи, член наглядової ради фінансової установи, виконавчого органу, керівник підрозділу внутрішнього аудиту; керівник юридичної особи, яка має істотну участь у фінансовій установі; споріднена особа фінансової установи; афілійована особа фінансової установи; керівник, контролер спорідненої особи фінансової установи; керівник, контролер афілійованої особи фінансової установи; члени сім'ї фізичної особи, яка є керівником фінансової установи, членом наглядової ради фінансової установи, виконавчого органу, керівником підрозділу внутрішнього аудиту, керівником, контролером спорідненої особи, керівником, контролером афілійованої особи (членами сім'ї фізичної особи вважаються її чоловік (дружина), діти або батьки як фізичної особи, так і її чоловіка (дружини), а також чоловік (дружина) будь-кого з дітей або батьків фізичної особи); юридична особа, в якій члени сім'ї фізичної особи, яка є керівником фінансової установи, членом наглядової ради фінансової установи, виконавчого органу, керівником підрозділу внутрішнього аудиту, керівником, контролером спорідненої особи, керівником, контролером афілійованої особи, є керівниками або контролерами.

По пов'язаних сторонах в фінансовій звітності розкривається така інформація: розмір наданої фінансової послуги; залишки дебіторської заборгованості в розрізі строків; залишки зобов'язань в розрізі строків, та, за наявності, такі операції: придбання або продаж нерухомості та інших активів; отримання послуг; оренда; надання гарантій або застави. Інформація щодо пов'язаних сторін розкрита у примітці 18.

14. Зміни в обліковій політиці, облікових оцінках, виправлення суттєвих помилок та подання їх у фінансових звітах

Кредитна спілка змінює облікову політику, якщо зміна:

- 1) вимагається МСФЗ;
- 2) приводить до надання достовірної та доречної інформації про вплив операцій, інших подій або умов на фінансовий стан, фінансові результати діяльності або грошові потоки.

Кредитна спілка для здійснення ретроспективного застосування зміни облікової політики має коригувати залишок кожного компонента власного капіталу на початок періоду, на який впливає ця зміна, за найперший поданий попередній період, а також коригувати інші порівнювальні суми таким чином, немов би облікова політика застосовувалася завжди. Якщо ретроспективне застосування змін облікової політики є неможливим за один конкретний попередній звітний період або кілька поданих попередніх періодів, то кредитна спілка застосовує нову облікову політику станом на початок найпершого періоду, щодо якого ретроспективне застосування є можливим.

Кредитна спілка застосовує нову облікову політику перспективно, якщо на початок поточного періоду неможливо визначити кумулятивний вплив нової облікової політики до всіх попередніх періодів.

При підготовці цієї фінансової звітності керівництвом кредитної спілки були використані ті ж судження, оцінки і припущення щодо застосування принципів облікової політики та основних джерел невизначеності, які застосовувалися при підготовці фінансової звітності станом на і за період, що закінчився 31 грудня 2019 року.

Кредитна спілка не здійснювала операцій, які не є типовими. Суттєвих операцій, що мають вплив на активи, зобов'язання, капітал, чистий прибуток або потоки грошових коштів, не відбувалось.

15. Події після дати балансу

Під подіями після дати балансу кредитна спілка розуміє всі події до дати затвердження фінансової звітності до випуску, навіть якщо ці події відбуваються після оприлюднення фінансового результату чи іншої вибіркової фінансової інформації. Керуючись положеннями МСФЗ, під затвердженням фінансової звітності до випуску кредитна спілка розуміє дату затвердження річної фінансової звітності спостережною радою. Кредитна спілка розділяє події після дати балансу на такі, що вимагають коригування після звітного періоду, та такі, що не вимагають коригування після звітного періоду. Дата затвердження фінансової звітності до випуску та інформація про події після дати балансу наведені у примітці 19.

16. Основні оцінки та судження під час застосування принципів бухгалтерського обліку

Кредитна спілка використовує оцінки, припущення і професійні судження, які впливають на суми активів і зобов'язань, що відображені в фінансовій звітності за представлені періоди та відображатимуться в фінансовій звітності за наступний фінансовий рік. Оцінки та судження регулярно переглядаються й базуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи майбутні події, очікування яких за наявних умов є обґрунтованим. Найсуттєвіші оцінки та судження були такими: безперервність діяльності та керівництво кредитної спілки, здійснило оцінку щодо можливості подальшої безперервної діяльності в умовах значної невизначеності пов'язаної із спалахом та розповсюдженням COVID-19.

Для цієї оцінки керівництво кредитної спілки здійснило аналіз таких подій або умов які можуть виникнути внаслідок пандемії COVID-19:

Події або умови	Аналіз впливу
Неможливість надання послуг, скорочення доходів	Кредитна спілка має можливість через віддалений доступ здійснювати усі платежі та відстежувати поточний фінансовий стан. Кредитна спілка розробила та запровадила онлайн-розрахунки за кредитними зобов'язаннями. Значного зменшення обсягів діяльності не передбачається. Не передбачається суттєва зміна стратегії діяльності кредитної спілки.

Значне зменшення кредитного портфелю, що генерує основні грошові потоки	Дохідну частину бюджету планується збільшити шляхом розміщення тимчасово вільних коштів.
Значне погіршення якості продуктивних активів	Кредитна спілка вживатиме усі можливі заходи щодо моніторингу та супроводження наданих кредитів, добровільного виконання позичальником своїх зобов'язань та досягнення домовленості щодо зміни графіку розрахунків для недопущення збільшення простроченої заборгованості.
Погіршення ліквідності	Погіршення ліквідності не передбачається.
Непередбачувані ризики, пов'язані із змінами нормативного середовища	Непередбачувані ризики, пов'язані з юридичними та іншими законодавчими нормами чи змінами, можуть бути частково покриті за рахунок резервного капіталу, а також вчасного реагування та прийняття відповідних рішень.

На підставі здійснених оцінок керівництво впевнилось, що кредитна спілка має ресурси для продовження діяльності в найближчі 12 місяців.

Резерви під знецінення кредитів та дебіторської заборгованості

Застосування моделі для оцінки зменшення корисності фінансових активів вимагає від кредитної спілки значних професійних суджень щодо того, яким чином зміни економічних факторів впливають на очікувані кредитні збитки, що визначаються шляхом зважування щодо ймовірності їх виникнення.

Припущення при оцінці того, чи збільшився кредитний ризик фінансового активу з моменту первісного визнання та включення перспективної інформації при оцінці очікуваних кредитних збитків постійно аналізуються з метою підтримання сум резервів на рівні, який, на думку керівництва, буде достатнім для покриття збитків, понесених відносно фінансових активів кредитної спілки.

Коронакриза співпала із запровадженням нових нормативів діяльності кредитних спілок, якими передбачено підвищення рівнів дефолту з одночасним збільшенням рівнів прострочення, що в свою чергу призвело до зростання резерву під очікуванні кредитні ризики.

Крім цього, для зменшення негативного майбутнього впливу в умовах пандемії, під час розрахунку резервів під очікуванні кредитні збитки станом на 31 грудня 2020 року кредитна спілка не враховувала вартість застави, як складової оцінки рівня втрат при дефолті.

Ці зміни в судженнях не мали суттєвого впливу на розмір резервів під очікуванні кредитні збитки, з врахуванням погіршення якості кредитного портфелю.

Строки корисного використання основних засобів та нематеріальних активів та їх ліквідаційної вартості

Оцінка строків корисного використання об'єктів основних засобів та нематеріальних активів залежить від професійного судження керівництва, яке ґрунтується на досвіді роботи з аналогічними активами. При визначенні строків корисного використання активів керівництво бере до уваги умови очікуваного використання активів, моральний, технічний знос і умови праці, в яких будуть експлуатуватися дані активи. Зміна будь-якого з цих умов або оцінок може в результаті привести до коригування майбутніх норм амортизації.

Класифікація та оцінка фінансових інструментів в якості капіталу

На сьогоднішній день в Україні існують складнощі в правильності тлумачення та застосування кредитними спілками вимог МСФЗ щодо елементів їх капіталу та розподілу доходу (прибутку) на пайові внески членів кредитних спілок.

Ці складнощі виникають, в першу чергу, у зв'язку із особливістю національного законодавства щодо визначення складових капіталу кредитних спілок.

Професійне судження управлінського персоналу базувалося на основі аналізу положень МСФЗ.

Визначення критерію суттєвості (істотності) інформації в фінансовій звітності

Суттєвість (істотність) з точки зору МСФЗ застосовується кредитною спілкою для визнання, оцінки і деталізації статей фінансової звітності та розкриття інформації в фінансовій звітності.

Керівництво кредитної спілки застосовує професійне судження щодо суттєвості (істотності) інформації для врахування ряду чинників і обставин, які є специфічними для її діяльності, результати якої розкриваються спілкою в фінансовій звітності. Визначення істотності інформації, серед іншого, вимагає від кредитної спілки і розуміння того, хто є користувачами фінансової звітності та які рішення вони приймають на її основі.

Початкове визнання операцій з пов'язаними сторонами

У ході звичайної діяльності кредитна спілка здійснює операції з пов'язаними сторонами. МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» вимагає обліковувати фінансові інструменти при початковому визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими ставками, використовуються професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних видів операцій з непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки.

Примітка 5. Нові та переглянуті стандарти та їх тлумачення:

Кредитна спілка застосувала нові стандарти і зміни, що вступили в силу з 1.01.2020 року при складанні цієї річної фінансової звітності:

- зміни посилань на Концептуальну основу у МСФЗ (зміни до МСФЗ 2, МСФЗ 3, МСФЗ 6, МСФЗ 14, МСБО 1, МСБО 8, МСБО 34, МСБО 37, МСБО 38, КТМФЗ 12, КТМФЗ 19, КТМФЗ 20, КТМФЗ 22 та ПКТ 32);
- 22 жовтня 2018 року Рада МСФЗ видала поправки до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу», в яких переглядається визначення бізнесу. Поправки мають застосовуватись до об'єднання бізнесу, дата придбання яких на момент або після початку перших річних звітних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року, проте

дозволяється дострокове застосування.

- 26 вересня 2019 року Рада МСФЗ видала «Реформу порівняльної ставки відсоткової ставки (зміни до МСФЗ 9, МСБО 39 та МСФЗ 7) як першу реакцію на потенційний вплив реформи МБОР на фінансову звітність. Поправки є чинними для річних періодів, що починаються з або після 1 січня 2020 року.
- МСФЗ 17 «Договори страхування», що набирають чинності з 01.01.2021 року. Спілка не очікує суттєвого впливу стандарту на фінансову звітність Спілки.
- Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» та МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» покликані полегшити розуміння визначення суттєвості в МСБО 1, проте не призначені для зміни основної концепції суттєвості в стандартах. Визначення суттєвості в МСБО 8 було замінено посиланням на МСБО 1. Набирають чинності для річних періодів, що починаються з або після 1 січня 2020 року, проте дозволяється дострокове застосування.

Дані зміни не мають суттєвого впливу на цю річну фінансову звітність.

Примітка 6. Розкриття статей фінансової звітності

Система МСФЗ строго не регламентує формат представлення звіту про фінансовий стан. У звіті про фінансовий стан суб'єкт господарювання подає поточні та непоточні активи і поточні та непоточні зобов'язання як окремі класифікації, за винятком тих випадків, коли подання в порядку зміни ліквідності дає інформацію, яка є надійною і найбільш доречною.

Для кредитних спілок, які є фінансовими установами, подання активів та зобов'язань у порядку зростання чи зменшення ліквідності надає інформацію, що є обґрунтованою і більш доречною, ніж подання на основі поточні/непоточні, оскільки суб'єкт господарювання не постачає товари або послуги в межах операційного циклу, який можна чітко визначити.

Форми української фінансової звітності не дають можливості кредитним спілкам відобразити в ній інформацію про специфічні особливості їх діяльності. Тому кредитна спілка подає таку інформацію в цих примітках при описі статей звіту про фінансовий стан (Балансу).

Статті звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за МСФЗ не обов'язково класифікуються за ознакою операційності/неопераційності.

Кредитна спілка в цих примітках при розкритті інформації бере до уваги такі чинники, як суттєвість і характер, а також функцію статей доходу та витрат, з метою надання інформації, яка стосується її діяльності як фінансової установи.

Примітка 7. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти, відображені в рядку 1165 Балансу, включають:

	на 31 грудня 2019 р.	на 31 грудня 2020 р.
(в тисячах гривень)		
Грошові кошти у касі	566	369
Грошові кошти на банківських рахунках	193	134
Грошові еквіваленти, у т.ч.:	-	-
Строкові депозити розміщені в банках зі строком погашення до 30 днів	-	-
Всього грошові кошти та їх еквіваленти	759	503

Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти та кошти на банківських рахунках кредитної спілки. За станом на 31 грудня 2020 року та 2019 року всі грошові кошти та їх еквіваленти не є знеціненими, відсутнє значне зростання кредитного ризику, історичні дані по втратах складають 0%.

Примітка 8. Депозити в інших фінансових установах

Фінансові інвестиції, балансова вартість яких відображена в рядках 1035 та 1160 Балансу, включають:

	на 31 грудня 2019 р.	на 31 грудня 2020 р.
Пайові внески в об'єднану кредитну спілку	46	46
Грошові кошти на депозитних рахунках, що розміщені на термін більше, ніж 3-х місяців	170	-
Розрахунки за нарахованими процентами за вкладами на депозитних рахунках в банках	1	-
Мінус: резерв під знецінення заборгованості	-	-
Всього коштів в (заборгованості) інших фінансових установах	217	46

За станом на 31 грудня 2020 року та 2019 року всі кошти на депозитах не є знеціненими, відсутнє значне зростання кредитного ризику, історичні дані по втратах складають 0%.

Примітка 9. Кредити, надані членам кредитної спілки

Кредити, надані членам кредитної спілки, балансова вартість яких відображена в рядках 1140 та 1155 Балансу включають:

	на 31 грудня 2019 р.	на 31 грудня 2020 р.
(в тисячах гривень)		
Кредити, надані членам кредитної спілки з терміном погашення:	7042	7414
до 3 місяців	-	-
від 3 до 12 місяців	5422	5214
понад 12 місяців	1620	2200
Безнадійні кредити	347	305
Розрахунки за нарахованим доходами	312	435
Мінус: резерв під знецінення кредитів	(759)	(1298)
Мінус: резерв на % по кредитах	(152)	(305)
Всього кредити, надані членам кредитної спілки	6630	6421
Кількість членів кредитної спілки, які мають заборгованість за кредитами	687	566

Як зазначено в примітці 4.2 для визначення кредитного ризику кредитна спілка для складання фінансової звітності застосовує класифікацію позичальників по групах ризиків, яка базується на оцінці їх платоспроможності та періоду прострочення виконання позичальником своїх зобов'язань. В основу класифікації за групами ризику покладені такі принципи:

1 група ризику - кредит без будь-яких очевидних ризиків.

2 група ризику - кредит з підвищеним ризиком.

3 група ризику - кредит з високим ступенем ризику неповернення або вже неповернений.

На 31 грудня 2019 року балансова вартість кредитів, наданих членам кредитної спілки за кредитною якістю класифікуються таким чином:

	1 група ризику	2 група ризику	3 група ризику	Всього
(в тисячах гривень)				
Знецінені на індивідуальній основі, в т.ч.				
прострочені до 30 днів та непрострочені	6756	-	-	6756
прострочені від 31 до 90 днів	-	144	-	144
прострочені від 91 до 180 днів	-	39	-	39
прострочені від 181 до 365 днів	-	-	450	450
прострочені понад 12 місяців	-	-	-	-
Усього кредитів до знецінення	-	-	-	7389
Резерв під знецінення кредитів	(126)	(183)	(450)	(759)
Всього кредити, надані членам кредитної спілки	6630	-	-	6630
Оцінка заставного забезпечення	-	-	-	-

На 31 грудня 2020 року балансова вартість кредитів, наданих членам кредитної спілки за кредитною якістю класифікуються таким чином:

	1 група ризику	2 група ризику	3 група ризику	Всього
(в тисячах гривень)				
Знецінені на індивідуальній основі, в т.ч.				
непрострочені	5820	-	-	5820
прострочені від 1 до 30 днів	424	-	-	424
прострочені від 31 до 60 днів	-	142	-	142
прострочені від 61 до 90 днів	-	21	-	21
прострочені від 91 до 180 днів	-	219	-	219
прострочені понад 180 днів	-	-	1093	1093
Усього кредитів до знецінення	6244	382	1093	7719
Резерв під знецінення кредитів	(13)	(192)	(1093)	(1298)
Всього кредити, надані членам кредитної спілки	6231	574	-	6421
Оцінка заставного забезпечення	-	-	-	-

Примітка 10. Основні засоби та Нематеріальні активи

Вартість основних засобів та нематеріальних активів, відображених в рядках 1000-1002, 1005, 1010-1012

Балансу, включає:

	Офісне комп'ютерне обладнання	Інші основні засоби	Нематеріальні активи	Всього
(в тисячах гривень)				
Вартість на 01 січня 2019 р.				
Первісна вартість	139	42	19	200
Накопичений знос (амортизація)	(108)	(18)	(11)	(137)
Балансова вартість	31	24	8	63
Надходження	-	-	12	12
Вибуття	5	-	1	1
Нарахована амортизація (знос)	(15)	(3)	(2)	(20)
Вибуття амортизація (знос)	-	-	-	-
Вартість на 01 січня 2020 р.				
Первісна вартість	134	42	30	206

Накопичений знос (амортизація)	(117)	(22)	(12)	(151)
Балансова вартість	17	20	18	55
Надходження	209	-	-	209
Вибуття	114	-	4	118
Нарахована амортизація (знос)	(39)	(3)	(3)	(45)
Вибуття амортизація (знос)	(30)	-	(1)	(31)
Вартість на 31 грудня 2020 р.				
Первісна вартість	229	42	26	297
Накопичений знос (амортизація)	(126)	(25)	(12)	(163)
Балансова вартість	103	17	14	134

Примітка 11. Інші нефінансові активи

Ні аванси одержані, ні аванси видані, ні переплачені податки, збори та обов'язкові платежі не є фінансовими активами. Ці суми визнаються за первісно отриманими (сплаченими) сумами.

До цих активів відносяться запаси, дебіторська заборгованість за виданими авансами, які відображені відповідно в рядках 1100, 1130 та 1135 Балансу.

	на 31 грудня 2019 р.	на 31 грудня 2020 р.
(в тисячах гривень)		
інше	1	10
Мінус: резерв під знецінення заборгованості	(-)	(-)
Всього інша дебіторська заборгованість	1	10

Примітка 12. Фінансові зобов'язання

Кредити, отримані від банків та інших фінансових установ, балансова вартість яких відображена в рядках 1515, 1600, 1610, 1690 Балансу, включають:

	на 31 грудня 2019 р.	на 31 грудня 2020 р.
(в тисячах гривень)		
Кредити, отримані від фінансових установ, в т.ч.	2715	1350
залучені на строк до 12 міс.	1505	1350
залучені на строк більше 12 міс.	1210	-
неамортизовані комісії - виплачені за надання кредиту	(-)	(-)
розрахунки за нарахованими процентами за користування залученими коштами	5	-

Не виконані зобов'язання у кредитної спілки відсутні.

Залучені кошти від членів кредитної спілки, балансова вартість яких відображена в рядку 1690 Балансу, включають:

	на 31 грудня 2019 р.	на 31 грудня 2020 р.
(в тисячах гривень)		
Вклади членів кредитної спілки на депозитний рахунок, в т.ч.	2883	4802
до запитання	-	-
залучені на строк (до 3 міс.)	-	-
залучені на строк (від 3 до 12 міс.)	2883	4098
залучені на строк (більше 12 міс.)	-	604
поточні за довгостроковими вкладками	-	100
розрахунки за нарахованими процентами за користування залученими коштами	49	75
Всього зобов'язання	2932	4877
Кількість членів кредитної спілки, які мають внески (вклади) на депозитних рахунках	61	71

Не виконані зобов'язання у кредитної спілки відсутні.

Інші фінансові зобов'язання, балансова вартість яких відображена в рядках 1615, 1640, 1690 Балансу, включають:

	на 31 грудня 2019 р.	на 31 грудня 2020 р.
(в тисячах гривень)		
Інші фінансові зобов'язання:		
Зворотні внески членів кредитної спілки в пайовий та інший додатковий капітал	-	-
Розрахунки з постачальниками товарів (робіт, послуг)	-	-
Всього зобов'язання	-	-

Примітка 13. Інші нефінансові зобов'язання

Інші нефінансові зобов'язання, балансова вартість яких відображена в рядках 1520 і 1660 Балансу, включають нараховані забезпечення на виплату відпусток.

	на 31 грудня 2019 р.	на 31 грудня 2020 р.
(в тисячах гривень)		
Резерв відпусток:		
На початок року	182	183
Нараховано за рік	94	123
Використано за рік	93	145
Всього зобов'язання	183	161

Примітка 14. Капітал кредитної спілки

Власний капітал Кредитної спілки, відображений в рядках 1400, 1415, 1420 Балансу, складається з таких компонентів:

	на 31 грудня 2019 р.	на 31 грудня 2020 р.
(в тисячах гривень)		
Пайовий капітал, у т.ч.:	19	26
Пайовий капітал, сформований за рахунок обов'язкових внесків	19	26
Додатковий капітал, у т.ч.:	-	-
Цільові внески членів кредитної спілки в додатковий капітал	-	-
Благодійні внески фізичних та юридичних осіб	-	-
Капітал в дооцінках, у т.ч.:	-	-
Резерв з переоцінки основних засобів	-	-
Резерв з переоцінки нематеріальних активів	-	-
Резерв з переоцінки фінансових інструментів	-	-
Резерв з переоцінки інший	-	-
Резервний капітал, у т.ч.:	1657	830
резервний капітал, сформований за рахунок вступних внесків	366	380
резервний капітал, сформований за рахунок доходу	-	-
резервний капітал, сформований за рахунок інших джерел	1291	450
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	310	-
Всього капітал	1986	856

Примітка 15. Доходи та витрати кредитної спілки

Процентні доходи кредитної спілки, відображені в складі операційних та фінансових доходів в Звіті про сукупний дохід в рядках 2000, 2120 та 2220 відповідно, включають:

Процентні доходи	2019 рік	2020 рік
(в тисячах гривень)		
Проценти за кредитами, наданими членам кредитної спілки	3144	3870
Доходи від відсотків по грошових еквівалентах	126	651
Доходи від коштів, розміщених на депозитних рахунках у УОКС, банках	10	2
Всього процентні доходи	3280	4523

Процентні витрати кредитної спілки, відображені в складі операційних та фінансових витрат в Звіті про сукупний дохід в рядках 2050 та 2250 відповідно, включають:

Процентні витрати	2019 рік	2020 рік
(в тисячах гривень)		
Нараховані проценти за внесками (вкладами) на депозитні рахунки членів кредитної спілки	493	678
Нараховані проценти за кредитами, отриманими від інших фінансових установ в т.ч.	429	641
амортизація комісії	-	-
Всього процентні витрати	922	1319

Інші доходи кредитної спілки, відображені в складі операційних та інших доходів в Звіті про сукупний дохід в рядках 2120 та 2240 відповідно, включають:

Інші доходи	2019 рік	2020 рік
(в тисячах гривень)		
Дохід від сторнування резерву під знецінення кредитів	219	615
Дохід від сторнування забезпечення на виплату відпусток	-	-

Інші витрати кредитної спілки, відображені в складі операційних та інших витрат в Звіті про сукупний дохід в рядках в рядках 2130, 2150, 2180 та 2270 відповідно, включають:

Інші витрати	2019 рік	2020 рік
(в тисячах гривень)		
Адміністративні витрати, у тому числі:	2 399	3 631
Витрати на нарахування заробітної плати та обов'язкових платежів	1 224	1 318
Витрати на амортизацію активу з права користування	21	45
Загальногосподарські (витрати), пов'язаних з управлінням та обслуговуванням кредитної спілки	1 154	2 268
Витрати на рекламу діяльності	5	-
Інші операційні витрати, у тому числі:	513	1 340
Витрати на формування резерву під знецінення кредитів	492	1 300
Судові витрати	21	14

Витрати на благодійну діяльність	-	-
Витрати на сплату членських внесків до асоціації	21	26
Всього інші витрати	2 917	4 971

Примітка 16. Управління ризиками

Метою управління ризиками кредитної спілки є:

- забезпечення утримання ризиків кредитної спілки на безпечному рівні на постійній основі;
- сприяння ефективному управлінню активами і пасивами кредитної спілки, зокрема запобігання неадекватному використанню коштів;
- забезпечення дотримання необхідного рівня ліквідності активів кредитної спілки;
- дотримання під час управління активами і пасивами кредитної спілки обмежень, визначених законодавством України, а також принципів, внутрішніх правил, процедур та лімітів, визначених нормативно-правовими актами Нацкомфінпослуг та Національного банку;
- вчасне надання керівництву кредитної спілки належної інформації (звітів) про стан управління ризиками активів та пасивів кредитної спілки.

Кредитна спілка ідентифікує ризик ліквідності, ринковий ризик та кредитний ризик, як основні можливі ризики діяльності кредитної спілки.

Ризик ліквідності стосується наявності достатніх коштів для повернення внесків і погашення інших фінансових зобов'язань, пов'язаних із фінансовими інструментами, при настанні терміну їхнього погашення.

Виникає через неспроможність кредитної спілки запобігти зменшенню обсягів зобов'язань або фінансувати збільшення кредитного портфеля. Визначається обсягом не отриманих доходів у разі вимушеного продажу активів за поточною вартістю для покриття розриву ліквідності або розміром надлишкових витрат, які понесені у разі вимушеного залучення пасивів для вирішення проблем, пов'язаних з нестачею ліквідних активів.

Для управління ризиком ліквідності кредитна спілка використовує наступні методи:

- контроль за фінансовими нормативами щодо ліквідності відповідно до вимог Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг;
- обмеження щодо довгострокового кредитування;
- впровадження збалансованої процентної політики, яка зорієнтована на довгострокове залучення та короткострокове кредитування;
- складання прогнозів руху грошових коштів, яке включає заплановані видачі та повернення кредитів.

Ринковий ризик — ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: валютний ризик, відсотковий ризик та інший ціновий ризик.

Враховуючи те, що процентні ставки за кредитами та внесками не залежать від коливань відсоткових ставок або валютних курсів, кредитна спілка вважає ринковий ризик несуттєвим. Кредитна спілка нараховує відсотки за фіксованими процентними ставками відповідно до процентної політики, встановленої спостережною радою.

Кредитний ризик – це наявний або потенційний ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних операцій кредитної спілки з членами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом прийняття управлінських рішень, спрямованих на досягнення мети одержання максимально можливих доходів при мінімальному ризику збитків на основі проведення кількісного і якісного аналізу кредитного портфеля кредитної спілки.

Цілями управління кредитним ризиком є:

- участь у затвердженні та нагляд за всіма кредитними зобов'язаннями позичальників відповідно до внутрішніх процедур.
- забезпечення збалансованої структури загального кредитного портфеля;
- забезпечення належного формування резервів у відповідності з прийнятими ризиками.

Кредитний ризик мінімізується за рахунок формування резервів, лімітування кредитних операцій, формування ефективної процентної політики, постійного кількісного та якісного аналізу кредитного портфеля, диверсифікації кредитного портфеля, підтримки на достатньому рівні власного капіталу.

Методами управління кредитним ризиком є:

- вивчення та оцінка кредитоспроможності позичальника;
- забезпечення кредитів;
- спостереження за дебіторською заборгованістю (моніторинг);
- диверсифікація та/або концентрація кредитного портфеля;
- створення резервів.

Виконання Кредитною спілкою фінансових нормативів та обмежень щодо ризиків з операціями з фінансовими активами станом на 31 грудня 2020 року згідно Розпорядження Нацкомфінпослуг №1840 «Положення про обов'язкові фінансові нормативи та вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок»

1. Нормативи достатності капіталу:

1.1. Норматив фінансової стійкості (K1)

ПОКАЗНИКИ	вимірні одиниці	значення
Нормативне значення нормативу K1	%	≥ 10
Фактичне значення нормативу K1	%	13,7

Виконання нормативу K1	так/ні	так
------------------------	--------	-----

1.2. Норматив достатності капіталу (K2)

ПОКАЗНИКИ	вимірні одиниці	значення
Нормативне значення нормативу K2	%	≥ 7
Фактичне значення нормативу K2	%	11,8
Виконання нормативу K2	так/ні	так

1.3. Норматив "Буфер запасу капіталу (Б)"

ПОКАЗНИКИ	вимірні одиниці	значення
Розрахунковий буфер запасу капіталу	%	-
Фактичне значення нормативу Б	%	4,8
Відхилення	%	4,8
Виконання нормативу Б	так/ні	так

2. Нормативи кредитного ризику

2.1. Норматив кредитного ризику (K3)

ПОКАЗНИКИ	вимірні одиниці	значення
Нормативне значення нормативу K3	%	≤ 25
Фактичне значення нормативу K3	%	-
Виконання нормативу K3	так/ні	так

2.2. Норматив концентрації кредитних ризиків (K4)

ПОКАЗНИКИ	вимірні одиниці	значення
Нормативне значення нормативу K4	од.	≤ 3
Фактичне значення нормативу K4	од.	2,1
Виконання нормативу K4	так/ні	так

3.1. Норматив запасу ліквідності (K5)

ПОКАЗНИКИ	вимірні одиниці	значення
Розрахунковий запас ліквідності	тис.грн.	240
Прийнятні активи	тис.грн.	549
Відхилення	тис.грн.	309
Виконання нормативу K5	так/ні	так
Готівкові кошти в касі	тис.грн.	369
Грошові кошти на поточних і депозитних рахунках у банківських установах та внески (вклади) на депозитні рахунки до об'єднаної кредитної спілки на строк, що не перевищує 1 р., які може бути вільно реалізовано на будь-яку дату, а також ті, які підлягають погашенню протягом наступних 12 міс. або без визначеного строку погашення	тис.грн.	134
Додаткові пайові внески до об'єднаної кредитної спілки	тис.грн.	45
Державні цінні папери	тис.грн.	-
Активи, використання яких обмежено	тис.грн.	-
Залишок додаткових пайових внесків членів	тис.грн.	-
Залишок внесків (вкладів) на депозитні рахунки	тис.грн.	4803

4. Дотримання вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами

4.1. Обмеження розміру кредиту, наданого одному члену кредитної спілки

ПОКАЗНИКИ	вимірні одиниці	значення
1	3	4
Нормативне значення	%	≤ 20
Кількість договорів кредиту, укладених в звітному періоді, розмір кредиту	од.	-

за якими перевищував 20 % від капіталу		
Дотримання вимоги	так/ні	так

4.2. Обмеження розміру зобов'язання перед одним членом

ПОКАЗНИКИ	вимірні одиниці	значення
Нормативне значення	%	≤ 10
Кількість членів кредитної спілки, зобов'язання перед кожним з яких на дату виникнення таких зобов'язань перевищували 10 % від загальних зобов'язань кредитної спілки протягом звітного кварталу	од.	-
Дотримання вимоги	так/ні	так

4.3. Обмеження зобов'язань, за якими кредитна спілка виступає поручителем

ПОКАЗНИКИ	вимірні одиниці	значення
Залишок зобов'язань членів кредитної спілки перед третіми особами, за якими кредитна спілка виступає поручителем	тис.грн	-
Основний капітал	тис.грн	856
Відхилення	тис.грн	-856
Дотримання вимоги	так/ні	так

4.4. Обмеження частки непродуктивних активів

ПОКАЗНИКИ	вимірні одиниці	значення
Непродуктивні активи	тис.грн	778
Основний капітал	тис.грн	856
Актив з права користування у розмірі, що не перевищує розміру відповідного зобов'язання	тис.грн	-
Відхилення	тис.грн	78
Дотримання вимог	так/ні	так

Примітка 17. Умовні активи та умовні зобов'язання

Кредитна спілка не ідентифікує умовних зобов'язань та умовних активів у розумінні МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи».

Примітка 18. Операції з пов'язаними сторонами

Кредитна спілка під час своєї діяльності може здійснювати операції з пов'язаними сторонами.

До пов'язаних сторін кредитної спілки, відносяться органи управління та працівники, які зазначено в примітці 4.13.

Розкриття інформації щодо фінансових послуг та інших операцій, які здійснювались з пов'язаними сторонами:

Вид операції	Залишки заборгованості на 31.12.2020 р.	Надання (залучення) в 2020 р.	Залишки заборгованості на 31.12.2019 р.	Надання (залучення) в 2019 р.	Залишки заборгованості на 01.01.2019 р.
(у тисячах гривень)					
Надання кредитів	-	-	61	283	2
Нараховані відсотки по кредитах	-	-	-	14	-
Залучення внесків (вкладів) на депозитні рахунки	114	139	451	1081	360
Нараховані відсотки по депозитах	1	11	5	87	3
Орендна плата	-	895	-	554	-

Операції з пов'язаними сторонами здійснювались кредитною спілкою на загальних підставах.

Примітка 19. Події що відбулись після звітної дати

Кредитна спілка оцінила події, що мали місце після дати балансу до 09 січня 2021 року, дати, на яку ця фінансова звітність була підготовлена до випуску, та дійшла висновку, що питання, які вимагають розкриття, відсутні.

Голова правління

Розлуцька З.Я.

Головний бухгалтер

Порохняк Ю.З.